

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2018)0345

Myanmar ja erityisesti toimittajien Wa Lone ja Kyaw Soe Oo tapaukset

Euroopan parlamentin päätöslauselma 13. syyskuuta 2018 Myanmarista ja erityisesti toimittajien Wa Lone ja Kyaw Soe Oo tapauksesta (2018/2841(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Myanmarista ja rohingya-väestön tilanteesta, erityisesti 14. kesäkuuta 2018¹, 14. joulukuuta 2017², 14. syyskuuta 2017³, 7. heinäkuuta 2016⁴ ja 15. joulukuuta 2016⁵ annetut päätöslauselmat,
- ottaa huomioon 3. syyskuuta 2018 annetun Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) tiedottajan julkilausuman Wa Lonen ja Kyaw Soe Oon tuomitsemisesta Myanmarissa sekä 9. heinäkuuta 2018 annetun julkilausuman kahden Reutersin toimittajan syytteeseen asettamisesta Myanmarissa,
- ottaa huomioon 16. lokakuuta 2017 ja 26. helmikuuta 2018 annetut neuvoston päätelmät Myanmarista,
- ottaa huomioon 26. huhtikuuta 2018 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2018/655⁶ ja 25. kesäkuuta 2018 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2018/900⁷, joilla määrätään lisää Myanmariin kohdistettavia rajoittavia toimenpiteitä, joilla vahvistetaan EU:n asevientikieltoa ja jotka kohdennetaan Myanmarin armeijan ja rajapoliisin henkilöstöön,
- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusneuvoston Myanmaria käsittelevän riippumattoman kansainvälisen tiedonhankintavaltuuskunnan 24. elokuuta 2018 julkistaman raportin, joka esitellään YK:n ihmisoikeusneuvoston 39. istunnossa 10.–28. syyskuuta 2018,
- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun Michelle Bachelet'n 3. syyskuuta 2018 antaman julkilausuman,

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0261.

² Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0500.

³ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0351.

⁴ EUVL C 101, 16.3.2018, s. 134.

⁵ EUVL C 238, 6.7.2018, s. 112.

⁶ EUVL L 108, 27.4.2018, s. 29.

⁷ EUVL L 160 I, 25.6.2018, s. 9.

- ottaa huomioon Kofi Annanin johtaman, Rakhinen osavaltiota käsitelleen neuvoa-antavan toimikunnan loppuraportin ja suositukset,
 - ottaa huomioon vuonna 1966 tehdyn kansalaisyhteiskunta- ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
 - ottaa huomioon kansainvälisen humanitaarisen oikeuden, Geneven yleissopimukset ja niiden lisäpöytäkirjat sekä Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön,
 - ottaa huomioon vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
 - ottaa huomioon Kaakkois-Aasian maiden liiton (ASEAN) peruskirjan,
 - ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston 23. maaliskuuta 2018 julkaiseman pääsihteerin raportin konflikteihin liittyvästä seksuaalisesta väkivallasta,
 - ottaa huomioon kansainvälisen rikostuomioistuimen esitutkintajaosto I:n 6. syyskuuta 2018 tekemän päätöksen,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 135 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että 12. joulukuuta 2017 kaksi toimittajaa, Wa Lone ja Kyaw Soe Oo pidätettiin ja heitä pidettiin vangittuna mielivaltaisesti ja syytettiin siitä, että he olivat raportoineet Tatmadawin (Myanmarin asevoimat) Rakhinen osavaltiossa tekemistä vakavista ihmisoikeusloukkauksista;
 - B. ottaa huomioon, että sen jälkeen toimittajia Wa Lone ja Kyaw Soe Oo vastaan nostettiin syyte valtionsalaisuuksia koskevan vuoden 1923 lain nojalla; ottaa huomioon, että 3. syyskuuta 2018 myanmarilainen tuomioistuin tuomitsi heidät seitsemäksi vuodeksi vankeuteen; ottaa huomioon, että tämä merkittävä tapaus heikentää entisestään sananvapautta, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta Myanmarissa;
 - C. ottaa huomioon, että Euroopan unionin ja EU:n jäsenvaltioiden diplomaatit olivat monien muiden kansainvälisten tarkkailijoiden tavoin läsnä jokaisessa oikeudenistunnossa sen jälkeen, kun toimittajat pidätettiin 12. joulukuuta 2017, ja ovat jatkuvasti ottaneet asian esille Myanmarin hallituksen kanssa;
 - D. ottaa huomioon, että kansalaisyhteiskunnan toimijoita, myös toimittajia, lakimiehiä ja ihmisoikeuksien puolustajia, jotka suhtautuivat kriittisesti Myanmarin viranomaisiin ja erityisesti Tatmadawiin ja muihin Myanmarin turvallisuusjoukkoihin sekä niiden Rakhinen osavaltiossa toteuttamiin toimiin, tietävästi pidätetään, vangitaan tai ahdistellaan mielivaltaisesti; ottaa huomioon, että armeija ja hallitus valvovat tiukasti Rakhinen osavaltiossa tapahtuvista väkivaltaisuuksista uutisointia tiedotusvälineissä;
 - E. toteaa, että rohingya-väestöön kuuluva ihmisoikeusaktivisti Wai Wai Nu, joka oli vangittuna 18-vuotiaasta 25-vuotiaaksi, on yhä yksi esimerkki monista aktivisteista, jotka ovat joutuneet Myanmarin viranomaisten kohteeksi;
 - F. ottaa huomioon, että lapsisotilas Aung Ko Htwe kärsii kahden ja puolen vuoden vankilatuomiota, joka liittyy hänen tiedotusvälineille antamaansa haastatteluun, jossa hän kertoo kokemuksistaan Myanmarin armeijassa; ottaa huomioon, että hänet tuomionsa perustui Myanmarin rikoslain 505 (b) pykälään, joka on ympäröity muotoiltu säännös, jota on usein käytetty sananvapauden rajoittamiseen;

- G. ottaa huomioon, että kymmenen toimittajaa on tietävästi pidätetty ja pidetty vangittuna vuoden 2016 jälkeen; ottaa huomioon, että Myanmarin viranomaiset käyttävät useita sortavia lakeja, kuten valtiosalaisuuksia koskevaa lakia, voidakseen pidättää, pitää vangittuna tai ahdistella kansalaisyhteiskunnan toimijoita, toimittajia, lakimiehiä ja ihmisoikeuksien puolustajia, jotka ilmaisevat Myanmarin hallitusta tai sen turvallisuusjoukkoja arvostelevia näkemyksiä; toteaa, että Freedom Housen vuoden 2017 lehdistönvapautta koskevalla 198 maan luokituslistalla Myanmar oli sijalla 159;
- H. ottaa huomioon, että 24. elokuuta 2018 annetussa YK:n alaisen Myanmaria käsittelevän riippumattoman kansainvälisen tiedonhankintavaltuuskunnan (IIFMM) raportissa todetaan, että Tatmadaw, Myanmarin poliisivoimat, NaSaKa (entinen raja-alueiden maahantulotarkastusten esikunta), Myanmarin rajapoliisi ja valtiosta riippumattomat aseistetut ryhmät syyllistyivät erittäin vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin ja kansainvälisen oikeuden vastaisiin vakaviin rikoksiin, myös kansanmurhaan, rikoksiin ihmisyyttä vastaan ja sotarikoksiin, Kachinen, Rakhinen and Shanin osavaltioissa; ottaa huomioon, että raportissa todetaan myös, että Arakanin rohingyojen pelastusarmeija teki koordinoituja hyökkäyksiä sotilastukikohtiin ja moniin turvallisuusjoukkojen vartioasemiin Pohjois-Rakhinen osavaltiossa lisätäkseen rohingya-yhteisöihin kohdistuvaa painostusta; ottaa huomioon, että raportissa kehoitetaan myös tutkimaan ja asettamaan syytteeseen kansainvälisesti Myanmarin asevoimien ylimpiä sotilaskomentajia ja rohingya-väestöön kohdistuneista julmista rikoksista vastuussa olevia; toteaa, että Myanmar kiistää nämä havainnot;
- I. ottaa huomioon, että IIFMM:n raportissa todetaan, että Myanmarin valtiollinen neuvonantaja, Nobelin rauhanpalkinnon ja Saharov-palkinnon saaja Aung San Suu Kyi ei ole käyttänyt tosiasiallista asemaansa hallituksen päämiehenä tai moraalista auktoriteettiaan torjuakseen tai estääkseen Rakhinen osavaltion tapahtumia; ottaa huomioon, että myös siviiliviranomaiset ovat myötävaikuttaneet julmien rikosten tekemiseen toimillaan ja laiminlyönneillään ja erityisesti levittämällä vääriä tietoja, kiistämällä Tatmadawin rikkomukset, estämällä riippumattomat tutkimukset ja valvomalla todisteiden tuhoamista;
- J. ottaa huomioon, että 8. syyskuuta 2018 Kansainvälinen rikostuomioistuin vahvisti, että se on toimivaltainen käsittelemään rohingya-väestöön kuuluvien väitetyjä karkotuksia Myanmarista Bangladeshiin;
- K. ottaa huomioon, että Myanmarissa on käytetty sosiaalisen median foorumeja rohingya-väestöön ja maan muslimeihin kohdistuvien mustamaalauskampanjoiden ja salaliittoteorioiden levittämiseen;
- L. ottaa huomioon, että rohingyat muodostavat suurimman osuuden Myanmarin muslimeista, ja valtaosa heistä elää Rakhinen osavaltiossa; ottaa huomioon, että varovaisen arvion mukaan kuolleita on 10 000; ottaa huomioon, että elokuusta 2017 lähtien yli 700 000 rohingyaa on paennut turvaan Bangladeshiin ja heistä noin 500 000 on lapsia, joista monet matkustivat yksin, koska heidän vanhempansa oli tapettu tai he olivat joutuneet eroon perheestään;
1. tuomitsee jyrkästi toimittajien Wa Lonen ja Kyaw Soe Oon mielivaltaisen pidätyksen ja tuomitsemisen siitä, että he raportoivat Rakhinen osavaltion tilanteesta; kehottaa Myanmarin viranomaisia vapauttamaan heidät välittömästi ja ilman ehtoja sekä luopumaan kaikista syytteistä, joita on asetettu heitä vastaan ja kaikkia niitä vastaan, jotka on vangittu mielivaltaisesti vain siksi, että he käyttivät oikeuksiaan ja

vapauksiaan, mukaan lukien poliittiset vangit, ihmisoikeuksien puolustajat, toimittajat ja tiedotusvälineiden työntekijät;

2. tuomitsee erityisesti Myanmarin armeijan ja turvallisuusjoukkojen harjoittaman uhkailun, ahdistelun tai sananvapauden rajoittamisen; korostaa, että tiedotusvälineiden vapaus ja kriittinen journalismi ovat demokratian peruspilareita, jotka edistävät hyvää hallintoa, avoimuutta ja vastuuvellollisuutta; kehottaa Myanmarin viranomaisia varmistamaan asianmukaiset olosuhteet toimittajille ja tiedotusvälineiden työntekijöille, jotta he voivat tehdä työtään pelkäämättä uhkailua tai ahdistelua, perusteettomia pidätyksiä tai syytteitä;
3. kehottaa jälleen Myanmarin hallitusta kumoamaan päätöksensä lopettaa yhteistyö Myanmarin ihmisoikeustilannetta käsittelevän YK:n erityisraportoijan kanssa ja myöntämään kotimaisille ja kansainvälisille mediaorganisaatioille, ihmisoikeuksien puolustajille, riippumattomille tarkkailijoille ja humanitaarisille järjestöille, erityisesti YK:n erityisraportoijalle, täysimääräisen ja esteettömän pääsyn Rakhinen osavaltioon ja varmistamaan tiedotusvälineiden työntekijöiden turvallisuuden;
4. on syvästi huolissaan sanavapautta rajoittavien säännösten väärinkäytöstä; kehottaa Myanmarin viranomaisia kumoamaan, tarkistamaan tai muuttamaan kaikkia lakeja, myös valtiosalaisuutta koskevaa vuoden 1923 lakia, jotka eivät ole kansainvälisten normien mukaisia ja jotka kriminalisoivat ja loukkaavat oikeuksia sanavapauteen, rauhanomaiseen kokoontumiseen ja yhdistymiseen; kehottaa Myanmarin hallitusta varmistamaan, että kaikki lainsäädäntö on kansainvälisten normien ja velvoitteiden mukaista;
5. tuomitsee jyrkästi Rakhinen osavaltiossa tapahtuneet, Tatmadawin ja muiden Myanmarin turvallisuusjoukkojen tekemät laajat ja järjestelmälliset hyökkäykset rohingya-väestöä vastaan, sillä IFFFMM:n mukaan niissä on kyse kansanmurhasta, rikoksista ihmisyyttä vastaan ja sotarikoksista, jotka ovat kaikkien vakavimpia ihmisoikeusrikkomuksia ja -loukkauksia; on syvästi huolissaan Myanmarin hallituksen sallimien ihmisoikeusloukkausten lisääntyvästä vakavuudesta ja laajuudesta;
6. ilmaisee jälleen jatkuvan tukensa rohingya-väestölle; kehottaa jälleen Myanmarin hallitusta ja turvallisuusjoukkoja lopettamaan välittömästi meneillään olevat, rohingya-väestöön ja etnisiin vähemmistöihin kohdistuvat väkivaltaisuudet, tapot, omaisuuden tuhoamisen ja seksuaalisen väkivallan Pohjois-Myanmarissa sekä varmistamaan, että Myanmarissa on turvallista ja oikeusvaltioperiaatetta noudatetaan erityisesti Rakhinen, Kachinen ja Shanin osavaltioissa; muistuttaa Myanmarin viranomaisia niiden kansainvälisistä velvoitteista tutkia asiaa ja asettaa vastuussa olevat syytteeseen; vaatii Myanmarin hallitusta ja valtiollista neuvonantajaa Aung San Suu Kyita tuomitsemaan yksiselitteisesti kaikenlaisen yllyttämisen vihaan sekä torjumaan rohingyaväestöön ja muihin vähemmistöihin kohdistuvan yhteiskunnalliseen alkuperään perustuvan syrjinnän ja vihamielisyydet;
7. panee merkille IFFFMM:n havainnot ja kannattaa sen suosituksia; suhtautuu myönteisesti Kansainvälisen rikostuomioistuin tuoreeseen päätökseen, jonka mukaan se on toimivaltainen käsittelemään rohingya-väestöön kuuluvien väitetyjä karkotuksia Myanmarista Bangladeshiin; on kuitenkin tietoinen, että vielä tarvitaan YK:n turvallisuusneuvoston Kansainväliselle rikostuomioistuimelle esittämä pyyntö tutkia ihmisoikeusloukkausten täyttä laajuutta; kehottaa Kansainvälisen tuomioistuimen pääsyyttäjää aloittamaan alustavat tutkimukset asiasta; kehottaa YK:n

turvallisuusneuvostoa pyytämään Kansainvälistä rikostuomioistuinta tutkimaan Myanmarin tilannetta välittömästi; kannattaa IIFFMM:n ja ASEAN-maiden parlamenttien jäsenten ihmisoikeusjärjestön Parliamentarians for Human Rights (APHR) kehotusta tutkia ja asettaa syytteeseen vastuussa olevat armeijan kenraalit;

8. kehottaa Euroopan ulkosuhdehallintoa ja jäsenvaltioita pyrkimään saattamaan Myanmarissa tapahtuneisiin rikoksiin syyllistyneet vastuuseen monenvälisillä foorumeilla; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita omaksumaan johtoaseman YK:n turvallisuusneuvostossa, kun on kyse tutkimuspyynnöstä kansainväliselle rikostuomioistuimelle, sekä YK:n yleiskokouksessa ja tulevassa YK:n ihmisoikeusneuvoston 39. istunnossa ja lisäämään ponnistelujaan, jotta perustettaisiin kiireellisesti kansainvälinen, puolueeton ja riippumaton vastuuvastuusemekanismi, jolla tuetaan väitetyjä julmia rikoksia koskevia tutkimuksia ja niistä vastuussa olevien syytteeseen asettamista;
9. kehottaa jälleen YK:n turvallisuusneuvostoa asettamaan Myanmarin maailmanlaajuiseen ja kattavaan asevientikieltoon ja keskeyttämään kaikki suorat ja välilliset ase- ja ammustoimitukset sekä muiden sotilasarvikkeiden ja turvallisuusvälineiden toimitukset, myynnin ja siirtämisen, mukaan lukien kauttakulku ja jälleenlaivaus; kehottaa keskeyttämään myös koulutuksen tarjoamisen tai muun sotilaallisen tai turvallisuutta koskevan avun antamisen; vaatii YK:n turvallisuusneuvostoa hyväksymään kohdennettuja yksittäisiä seuraamuksia, kuten matkustuskieltoja ja varojen jäädyttämisiä, niitä vastaan, jotka näyttävät olevan vastuussa kansainvälisen oikeuden vastaisista vakavista rikoksista;
10. kehottaa komissiota harkitsemaan Kaikki paitsi aseet -sopimuksen mekanismien mukaisen tutkimuksen käynnistämistä, jotta voidaan tarkistaa Myanmarille myönnettyjä kauppaehtoja;
11. on tyytyväinen neuvoston 26. huhtikuuta 2018 hyväksymään oikeudelliseen kehykseen, joka koskee vakavista ihmisoikeusloukkauksista vastuussa oleviin kohdistettavia rajoittavia toimenpiteitä ja jolla vahvistetaan EU:n asevientikieltoa, sekä ensimmäiseen nimettyjen luetteloon, joka vahvistettiin 25. kesäkuuta 2018; vaatii neuvostoa asettamaan matkustuskieltoja, kohdennettuja taloudellisia seuraamuksia ja varojen jäädyttämisiä niitä Myanmarin viranomaisia vastaan, joiden IIFFMM on todennut olevan vastuussa julmista rikoksista;
12. muistuttaa, että tuhannet rohyingat, joista monet ovat lapsia, ovat maan sisäisiä pakolaisia ja tarvitsevat kipeästi humanitaarista apua ja suojelua; vaatii välitöntä, vapaata ja esteetöntä pääsyä koko maahan humanitaarisen avun jakamiseksi; vaatii Myanmarin hallitusta takaamaan YK:n täydessä valvonnassa tapahtuvan turvallisen, vapaaehtoisen ja ihmisarvoisen paluun niille, jotka haluavat palata maahansa;
13. kehottaa EU:ta, sen jäsenvaltioita ja kansainvälistä yhteisöä antamaan enemmän humanitaarista ja pitkäaikaista apua Bangladeshissa ja vastaanottavissa yhteisöissä oleville rohingyoille;
14. muistuttaa, että raiskauksia ja seksuaalista väkivaltaa on kohdistettu jatkuvasti siviiliväestöön Kachinen, Rakhinen ja Shanin osavaltioissa; kehottaa komissiota ja erityisesti komissioon kuuluvaa EU:n pelastuspalveluasioiden ja humanitaarisen avun operaatioiden pääosastoa ja EU:n jäsenvaltioita varmistamaan, että rohingyatyttyjä ja naisia suojellaan paremmin sukupuoleen perustuvalla väkivallalla;

15. muistuttaa, että pakolaisleireillä on tarjottava lääketieteellistä ja psykologista apua ja erityisesti apua, joka on räätälöity haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille, kuten naisille ja lapsille; kehottaa lisäämään raiskauksen ja seksuaalisen väkivallan uhrien tukipalveluja;
16. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman Myanmarin hallitukselle ja parlamentille, valtiolliselle neuvonantajalle Aung San Suu Kyille, Bangladeshin hallitukselle ja parlamentille, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, komissiolle, EU:n jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, ASEANin pääsihteerille, ASEANin hallitustenväliselle ihmisoikeustoimikunnalle, Myanmarin ihmisoikeustilannetta käsittelevälle YK:n erityisraportoijalle, YK:n pakolaisasiain päävaltuutetulle ja YK:n ihmisoikeusneuvostolle.